

EGSO VIJESTI
ožujak 2024

Predsjednik Skupine poslodavaca Stefano Mallia u Finskoj

Stefano Mallia, predsjednik Skupine poslodavaca EGSO-a, te finski članovi Grupe Mira-Maria Danisman, Teppo Säkkinen i Päivi Wood sastali su se s brojnim ključnim dionicima iz gospodarstva i politike tijekom dvodnevnog posjeta Helsinkiju. Ovo je bio posljednji u nizu posjeta državama članicama kako bi se razgovaralo o poslovnoj situaciji. Posjeti su pokazali da je poboljšanje konkurentnosti glavna briga i da to zahtijeva, na primjer, smanjenje administrativnog opterećenja, a Finska nije iznimka.

Tijekom svoje misije u Finskoj Stefano Mallia razmijenio je mišljenja i ideje s Andersom Adlercreutzom, finskim ministrom za Europske poslove i upravljanje vlasništvom, na jedinstvenom tržištu kao alat EU-a za poboljšanje globalne konkurentnosti i stvaranje EU-a ugodnijim za poslovanje. Također je posjetio brojne finske tvrtke iz različitih sektora, uključujući Helsinki Shipyard, energetsku tvrtku Helen, tvrtke za kvantno računalstvo i kriogeniku IQM Quantum Computers i Bluefors te najveću nordijsku banku Nordea. Sljedeći sastanak održan je u Europskom centru izvrsnosti za borbu protiv hibridnih prijetnji.

Njegov dnevni red također je uključivao sastanke s organizacijama članica EGSO-a, Konfederacijom finske industrije, Finskom gospodarskom komorom i Federacijom finskih poduzeća.

Izvor: Vijesti skupine poslodavaca ožujak 2024:

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/employers-group-newsletter-march-2024>

Organizacije poslodavaca u EU-u objavljaju mnogobrojne apele za smanjenje prepreka jedinstvenom tržištu

Novi zakonodavni ciklus EU-a 2024.-2029. odlučujući je za buduću konkurentnost Europe.

Europske institucije suočavaju se s izazovom i odgovornošću vraćanja regije na put konkurentnosti. Ova promjena ključna je za ekonomsku sigurnost Europe i važnost u novom globalnom poretku. Danas, 30 godina nakon pokretanja jedinstvenog europskog tržišta, europske tvrtke suočavaju se s rastućim troškovima usklađivanja, zahtjevima izvješćivanja i rastućom fragmentacijom na jedinstvenom tržištu.

Zbog toga je Europski okrugli stol za industriju okupio koaliciju europskih udruga kako bi istaknuli potrebu za ponovnim fokusom na produbljivanje jedinstvenog tržišta na temelju popisa od preko 100 prepreka koje su identificirale udruge i tvrtke, s ciljem utjecaja na sljedeću Europsku komisiju i Europski parlament.

Dosadašnje strategije Komisije „Nadogradnja jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i tvrtke u 2015.“, strategija 2020. „Identificiranje i rješavanje prepreka jedinstvenom tržištu“, kao i godišnja izvješća o jedinstvenom tržištu posljednjih godina nisu uspjeli učinkovito poboljšati okoliš za poslovanje unutar EU. Glavni razlog? Ne postoji dovoljna politička predanost i administrativni kapacitet za postizanje značajnog napretka u Komisiji i unutar država članica EU-a. ERT naglašava da bi poticanje podrške strukturnom pristupu trebalo biti glavni cilj izvješća na visokoj razini Enrica Lette o budućnosti jedinstvenog tržišta i izvješća Marija Draghija o konkurentnosti EU-a.

Zbornik koji je izradio ERT prikazuje razmjere fragmentacije na jedinstvenom tržištu navodeći brojne regulatorne, političke i administrativne prepreke i opterećenja u više gospodarskih sektora te predlaže konkretna rješenja.

Baš poput one kritične točke 1985., bitno je da Europska komisija sada predvode sveobuhvatan program za uklanjanje prepreka na jedinstvenom tržištu unutar ambicioznog i jasno definiranog vremenskog okvira. Cilj bi trebao biti kretanje prema učinkovitijem, jednostavnijem i usklađenijem regulatornom okviru u 27 država članica EU-a koji će

tvrtkama omogućiti smanjenje nepotrebnih troškova i oslobođanje kapitala potrebnog za veća ulaganja u inovacije i uvođenje novih tehnologija i infrastrukture potreban za dovršetak dvostrukih tranzicija.

I druge udruge poslodavaca dostavile su slična izvješća. Novo istraživanje Eurochambresa na više od 1000 vlasnika tvrtki i poduzetnika diljem EU-a naglašava niz prepreka koje i dalje potkopavaju slobodno kretanje unutar jedinstvenog tržišta. Ključne poslovne prepreke identificirane u istraživanju – trećem koje je Eurochambres objavio, nakon izdanja iz 2015. i 2019. – uključuju različite ugovorne i pravne prakse, različita nacionalna pravila usluga i ograničeni pristup informacijama o različitim pravilima/zahtjevima.

Zajedno s ERT-om, BusinessEurope, Eurochambres, Eurocommerce, SMEUnited i DigitalEurope objavili su zajednički poziv za sveobuhvatnu dugoročnu agendu integracije jedinstvenog tržišta – „joint call for a comprehensive long-term single market integration agenda”. Neuspjeh u utjelovljenju pravog jedinstvenog tržišta koči konkurentnost, digitalizaciju i otpornost poduzeća i EU-a. Potkopava zelenu tranziciju i ne pruža prilike i rast za dobrobit potrošača i radnika.

Navedene brojke potječu od Istraživačke službe Europskog parlamenta, koja procjenjuje da bi uklanjanje prepreka moglo generirati 2,8 trilijuna eura dodatnog BDP-a do 2032. Nadalje, u modelu inovacije i multinacionalne offshore proizvodnje, MMF nalazi da barem smanjenje unutarnjih prepreka unutar EU bi imao veliki utjecaj na dobrobit – otprilike 7% BDP-a – i pripao bi i inovatorskim i proizvođačkim zemljama u EU-u.

Kada su javne financije ograničene, to je još važnije: uklanjanje prepreka je proračunski neutralno – ne zahtijeva nova sredstva ili subvencije.

Stoga bi produbljivanje jedinstvenog tržišta i rješavanje rascjepkanosti trebali postati strateški, međuresorni prioritet buduće Komisije 2024., osobito u svjetlu sve oštije globalne konkurenčije. Obnavljanje dinamike europske integracije kroz produbljivanje našeg

jedinstvenog tržišta najpraktičniji je način za jačanje konkurentnosti EU-a, poboljšanje životnog standarda i povećanje prihoda ljudi.

Izvor: Vjesti skupine poslodavaca ožujak 2024:

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/employers-group-newsletter-march-2024>

Neujednačen napredak u dvostrukoj tranziciji malih i srednjih poduzeća ugrožava uspjeh vodećih politika EU-a

Indeks zelenih, digitalnih i konkurentnih malih i srednjih poduzeća, koji je nedavno objavilo Lisabonsko vijeće, temelji se na dvije jednostavne izjave. Prvo, ako Europa želi postići ambiciozne ciljeve dvostrukе tranzicije, mora osigurati konkurentnost svojih tvrtki. Uspjeh ambicioznih europskih ekoloških i digitalnih ciljeva ovisi o aktivnom sudjelovanju malih i srednjih poduzeća. Drugo, da bi se dvojna tranzicija premjestila s političkih izjava na stvarni svijet, potrebno ih je pomno pratiti. To je ono što indeks donosi, pri čemu izdanje za 2023. nastavlja rad indeksa iz prethodne godine uključivanjem novih podataka i metodoloških poboljšanja.

Indeks prati napredak malih i srednjih poduzeća u digitalnim i zelenim tranzicijama te u konkurentnosti na 22 pokazatelja u 27 država članica. Temelji se na službenim statistikama i popraćen kvalitativnim uvidima i intervjuima s malim i srednjim poduzećima.

Općenito govoreći, učinak Europe na kritičnim ciljevima je u zastoju. Digitalni sektor se ističe kao jasna iznimka, pokazujući značajan dvoznamenkasti napredak u svih 27 zemalja u područjima digitalizacije malih i srednjih poduzeća i e-trgovine. U međuvremenu, čini se da napredak u pogledu zelene tranzicije i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća ostaje stabilan, uz skromna poboljšanja uravnotežena blagim padovima.

Ovaj pregled vodi do jasne presude: Europa mora intenzivirati svoje napore u svim sektorima kako bi postigla svoju ambiciju neutralnosti ugljika do 2050. Iako je digitalizacija malih i

srednjih poduzeća u skladu s ciljevima digitalnog desetljeća, ne postoji bitna korelacija između performansi u konkurentnosti i zelene tranzicije, koja često ima značajne troškove za mala i srednja poduzeća. Kreatori politike imaju značajnu dužnost smanjenja ove 'zelene premije' kroz ulaganja, liberalizaciju tržišta, pametnije propise i poticanje inovacija. Idealni scenarij – gdje zelena tehnologija postaje mainstream i ekonomski održiva – još nije postignut, dijelom zbog europskog pristupa obveznih ciljeva i kazni koji nisu nadopunjeni snažnim poticajima i potpornim tržišnim strategijama kao što se vidi na drugim mjestima. Švedska je zadržala svoj prvi položaj u 2023., vodeća u zelenim inicijativama i pokazujući značajan napredak u konkurentnosti malih i srednjih poduzeća i digitalnoj tranziciji. Krećući se naprijed, Švedska ima za cilj učvrstiti svoja postignuća i napraviti značajne korake u područjima kao što je izvoz malih i srednjih poduzeća, gdje je trenutno na 11. mjestu. Danska, koja je sada na 2. mjestu, zabilježila je svoj najznačajniji napredak u smanjenju emisija stakleničkih plinova malih i srednjih poduzeća, što ukazuje na stvarno i održivo smanjenje, a ne na privremenu fluktuaciju.

Nizozemska je na 3. mjestu i iako je doživjela blagi pad u konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, i dalje je snažno gospodarstvo sa snažnim izvoznim sektorom malih i srednjih poduzeća. I Nizozemska i Švedska primjer su načela da posvećenost zelenim politikama ne mora ugroviti gospodarski učinak; nego ekonomski uspjeh može propagirati ekološki odgovorne vrijednosti na globalnoj razini.

Njemačka, koja se popela na 10. mjesto, pokazala je napredak u digitalnom usvajanju i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, što je značajno za zemlju kritiziranu zbog sporog tempa reformi.

Italija, koja pokazuje najveći napredak, napredovala je pet mjesta unatoč izazovima u digitalnim vještinama i smanjenju emisija.

Suprotno tome, Francuska, koja je sada 19., zaostaje u digitalnoj tranziciji i konkurentnosti, osobito u izvozu malih i srednjih poduzeća.

Gospodarstva poput onih u Sloveniji, Estoniji i Latviji ističu se u izvozu zbog manjeg gospodarskog opsega, što naglašava važnost plasmana izvan domaćih tržišta.

Ukratko, brz napredak u digitalizaciji sugerira da se čak i vrlo ambiciozni politički ciljevi mogu postići, s obzirom na prave tržišne uvjete. Ključ za brzo usvajanje zelene tehnologije jest učiniti je jeftinijom, manje neizvjesnom i lakom za usvajanje, baš kao što je digitalna tehnologija postala. Povećanje broja izvoznih i brzorastućih malih i srednjih poduzeća uklanjanjem prepreka jedinstvenom tržištu glavni je način postizanja potrebne zrelosti i razmjera.

Cijelo izvješće i interaktivni podaci dostupni su na: <https://gdc.lisboncouncil.net/en/>.
Izvor: *Vijesti skupine poslodavaca ožujak 2024:*

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/employers-group-newsletter-march-2024>

Poljoprivreda i hrana u Evropi NEODRŽIVA IGRA

Kad bi bilo koji gospodarski sektor sa sigurnošću znao da će broj njegovih sadašnjih 7 milijardi potrošača skočiti na 10 milijardi do 2050. i da će ti potrošači koristiti njegove proizvode tri puta dnevno, ulagao bi u scenarije rasta kako bi zadovoljio tu potražnju!

Poljoprivredni-prehrabreni sektor mora se pripremiti za pokrivanje ove potražnje i, iznad svega, biti svjestan kako se potrošnja razvija i pružiti brze odgovore na složene situacije.

Može se i mora. Preko agencija kao što je FAO, Ujedinjeni narodi utiru put i rezultati su očiti. Unatoč utjecaju COVID-19 i klimatskih kriza, broj ljudi koji pate od absolutnog siromaštva i pothranjenosti se smanjuje. To je cilj kojemu moramo težiti kako bismo smanjili alarmantno visok broj ljudi u ovoj situaciji danas – 800 milijuna.

Postoje, naravno, faktori koji ograničavaju našu sposobnost da ispunimo ovaj cilj, kao što je nedostatak poljoprivrednog zemljišta i vode za navodnjavanje, kao i logistička ograničenja.

Međutim, postoji jedan poseban aspekt koji treba uzeti u obzir kao absolutni prioritet: ovaj rast mora se temeljiti na rješenjima koja su učinkovita i održiva na srednji i dugi rok.

U smislu proizvodnje i potrošnje, europski sustav je osebujan. To je i međusobno povezano i vrlo otvoreno, privlačno i stabilno tržište, s kupovnom moći i potrošnjom. To je izvozno gospodarstvo koje se može pohvaliti globalnim vodstvom u poljoprivredno-prehrambenim proizvodima, velikim tvrtkama s vrlo važnim robnim markama te malim i srednjim poduzećima koja imaju impresivnu globalnu prisutnost i prestiž kroz zajedničke robne marke, kao što su zaštićene oznake izvornosti i zaštićene zemljopisne oznake indikacije.

Ovaj je sektor toliko moćan i ima tako svijetle izglede tako što je vrhunska proizvodna industrija u mnogim zemljama EU-a, s vodećim sustavom distribucije i značajnim proizvodnim potencijalom u poljoprivredi i ribarstvu. Pa zašto se čini da sve ide krivo?

Kao i u drugim sektorima, to vjerojatno ima veze s opsesivnom regulacijom i, u ovom slučaju, pogrešnim mjerama zaštite koje djeluju na štetu sektora. Mnoga trenutna pravila, a posebno razvoj Zajedničke poljoprivredne politike, doveli su do gubitka konkurentnosti, što je daleko od potpore profesionalcima i poduzetnicima, i učinilo im je život nemogućim.

Provedba Green Deal-a i postizanje klimatskih ciljeva Pariškog sporazuma nikada nisu trebali biti problem. To su obveze koje sektor prihvata i dijeli - pod uvjetom da su njihov razvoj i provedba doista dogovor, a ne skup navodnih pravila bez konsenzusa.

Ugovori o pridruživanju su uvijek potrebni. Europa treba velike trgovinske sporazume za stvaranje bogatstva i razvoja. Znamo da uglavnom imamo ofenzivne pozicije s trgovinskim bilancama koje su povoljne za naše interese, ali koje je potrebno razmotriti uz nužan reciprocitet i kompenzaciju mjera za pogodjene europske sektore.

Danas su tereti ispunjavanja ideoloških očekivanja preveliki. Previše je neznanja i demagogije, nema podrške poduzetnicima, nema poboljšanja konkurentnosti, nema novih tržišta i mjera za očuvanje postojećih.

Treba nam više znanosti, a manje ideologije na svim područjima kako bismo mogli raditi u složenom okruženju. Klimatske promjene i položaj Europe u geopolitičkom okruženju koje se pomiče prema jugu i Pacifiku stavljuju nas u nepovoljniji položaj i uzrokuju jasan gubitak važnosti. Ova potreba za održavanjem vodeće pozicije znači da se odluke moraju donositi brzo. To je ono što trebamo od buduće Komisije i Parlamenta 2024.

Izvor: Vijesti skupine poslodavaca ožujak 2024:

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/employers-group-newsletter-march-2024>

Europska strategija ekonomске sigurnosti - UTVRĐIVANJE EUROPE KAO GLOBALNOG LIDERA

U našem trenutačnom izazovnom geopolitičkom kontekstu, bio je ispravan korak Europske komisije da se u svojoj Komunikaciji o „Europskoj strategiji ekonomске sigurnosti“ pozabavi mjerama ekonomске sigurnosti na sveobuhvatan i holistički način. Poslodavci pozdravljaju to što dokument ne samo da procjenjuje prijetnje, rizike i ranjivosti, već također poziva na analizu i korištenje prilika koje pružaju ti globalni izazovi. Ono što je jasno jest da možemo graditi na prednostima EU-a samo ako damo prednost svojoj konkurentnosti.

Ukupna ekonomска sigurnost EU-a ovisi o mnogim čimbenicima. Sigurnost energije i sirovina je ključna jer je ključna za sve industrije. Sigurni digitalni sustavi i snažan digitalni kapacitet također igraju sve važniju ulogu s obzirom na to da digitalizacija utječe na cijelo gospodarstvo i društvo.

Još jedan bitan čimbenik je dovršenje unije tržišta kapitala i bankovne unije jer EU još uvijek zaostaje za svojim glavnim konkurentima. EU mora osigurati stabilan pristup financiranju i

izbjеći pretjeranu ovisnost o inozemstvu te mora ukloniti postojeće prepreke uz suzdržavanje od bilo kakvih novih mjera koje ugrožavaju pristup privatnom financiranju. EU također treba osigurati odgovarajuće javno financiranje, dajući prednost ulaganjima u infrastrukturu, istraživanje i inovacije te obrazovanje i osposobljavanje.

Kako bi se poboljšale mogućnosti diverzifikacije opskrbnih lanaca i širenja tržišta proizvoda, trebalo bi u potpunosti iskoristiti trgovinske i investicijske sporazume. Osim toga, trgovinski pregovori koji su u tijeku trebali bi se brzo zaključiti, zajedno s početkom novih pregovora s novim potencijalnim partnerima. Provjeru konkurentnosti treba primijeniti kada se utvrđuju određene poslovne odredbe. Jačanje multilateralnih trgovinskih sustava koji se temelje na pravilima i globalnih sporazuma, bilateralnih i multilateralnih tematskih partnerstava te partnerstava sa zemljama u razvoju također bi trebali biti prioriteti za EU. Kroz međunarodnu suradnju, EU neće samo smanjiti sukobe i vlastite kritične ovisnosti, već bi također mogao povećati uzajamne koristi i predanost drugih gospodarstava partnerstvu s EU-om.

Dok se proaktivno partnerstvo treba smatrati primarnim načinom jačanja ekonomске sigurnosti EU-a u međunarodnim odnosima, postoji potreba za odlučnim mjerama suprotstavljanja i zaštite u slučaju da treće zemlje predstavljaju rizik za ekonomsku sigurnost EU-a kroz mjere povezane s trgovinom, ulaganja ili tehnološke suradnje. Donositelji politika EU-a trebali bi poboljšati – kroz domaće politike i aktivnu diplomaciju – uvjete koji omogućuju, potiču i podupiru poduzeća EU-a, uključujući mala i srednja poduzeća, da upravljaju geoekonomskim rizicima u svom poslovanju i osiguraju da mjere politike ne stvaraju nerazmjerne troškove ili prepreke za njih. Ključno je blisko uključiti poduzeća iz EU-a u identifikaciju i procjenu rizika, prilika i mjera ekonomске sigurnosti.

Na kraju, ali ne i najmanje važno, potrebno je ojačati sinergiju među državama članicama i stvoriti dobrobiti u cijeloj EU, pridonoseći tako jedinstvu EU-a, globalnoj snazi i ukupnoj gospodarskoj sigurnosti.

Zaključno, usredotočenost Komisije na sveobuhvatnu i holističku strategiju ekonomski sigurnosti važan je korak na putu afirmacije Europe kao svjetskog prvaka. Kako bi se to postiglo, ulaganje u inovacije, razvoj vještina i industrijske kapacitete neophodni su instrumenti za jačanje produktivnosti i konkurentnosti te smanjenje kritičnih ovisnosti. U isto vrijeme, poduzeća iz EU-a trebala bi biti uključena kao pioniri u provedbi strategije ekonomski sigurnosti.

Izvor: Vijesti skupine poslodavaca ožujak 2024:

<https://www.eesc.europa.eu/en/newsletters/group-1-newsletter/employers-group-newsletter-march-2024>

EGSO vijesti ožujak 2024: <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/eesc-info/032024>

586. PLENARNO ZASJEDANJE ožujak 2024.

RASPRAVE

Snažan socijalni strateški program za Europu, sudjeluju **Nicolas Schmit**, europski povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava, i **Karine Lalieux**, belgijska ministrica za mirovine i socijalnu integraciju, zadužena za osobe s invaliditetom, borbu protiv siromaštva i Beliris, u vezi s usvajanjem mišljenja ECO/630 „Poticanje dugoročnog uključivog rasta reformama i ulaganjima” (razmatračko mišljenje na zahtjev belgijskog predsjedništva Vijeća EU-a), **četvrtak, 21. ožujka 2024., u 11:15 sati.**

EGSO daje ključne preporuke za socijalno jedinstvo i uključiv rast u Europi

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO), na zahtjev belgijskog predsjedništva Vijeća EU-a, predstavio je ključne preporuke usmjerene na jačanje socijalne kohezije, upravljanje dugom i davanje prednosti ulaganjima u zdravstvo i zapošljavanje diljem Europe. EGSO je izrazio zabrinutost da bi ograničeni proračuni mogli usporiti napredak u borbi protiv siromaštva i klimatskih promjena.

EGSO je iznio svoje preporuke u mišljenju, „*Poticanje dugoročnog uključivog rasta reformama i ulaganjima*”, koje je usvojeno i o kojem se raspravljalo na plenarnom zasjedanju u ožujku s povjerenikom za zapošljavanje i socijalna prava Nicolasom Schmitom i belgijskom ministricom mirovina i socijalne integracije Karine Lalieux.

Te preporuke dolaze u ključno vrijeme jer se Europa suočava s izazovima koje predstavljaju socijalne nejednakosti i ciljeve održivog razvoja. Uz odgovarajuće reforme i alate, socijalna ulaganja će se dugoročno isplatit i osigurati pristojan život za sve Euroljane.

EGSO je naglasio potrebu za usklađivanjem predloženih mjera s postojećim okvirima kao što su europski semestar i europski stup socijalnih prava. To se usklađivanje smatra ključnim za učinkovitu koordinaciju među državama članicama i transparentno praćenje nacionalnih planova, čime će se poboljšati cjelokupno upravljanje socijalnim i gospodarskim politikama unutar EU-a.

Otvaramo raspravu tijekom plenarnog zasjedanja, predsjednik EGSO-a Oliver Röpke izjavio je da prilikom rasprave o čvrstom strateškom programu za Europu ne možemo preskočiti njegovu socijalnu dimenziju. Naši građani zahtijevaju da pojačamo napore kako bismo unaprijedili socijalnu Europu i zaštitiли njihova prava i dobrobit. Naša predanost europskom socijalnom modelu i dalje je ključna. Budućnost nije samo Europa; to je socijalna Europa.

Povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava Nicolas Schmit izjavio je da je europski stup socijalnih prava temeljni instrument. Tijekom posljednjih pet godina tih 20 načela preoblikovali smo u politike, od primjerenih minimalnih plaća do jamstva za djecu, od rada putem platformi do borbe protiv beskućništva. U budućnosti ćemo se i dalje usredotočiti na uključivanje većeg broja ljudi na tržište rada, posebno žena i migranata. Inicijative za prekvalifikaciju ključne su za rješavanje tehnološkog razvoja. Smanjenje rizika od siromaštva i dalje će biti naš prioritet jer ugrožava i socijalnu koheziju i gospodarsku stabilnost.

Belgijska ministrica za mirovine i socijalnu integraciju Karine Lalieux istaknula je koliko je hitno potrebno stvoriti istinski uključivu socijalnu Europu. Izostavljanje ljudi neće doprinijeti razvoju našeg društva. Naglasila je potrebu za usklađenim naporima za rješavanje problema razlike u mirovinama među spolovima, beskućništva i digitalne uključenosti, ponovno ističući predanost belgijskog predsjedništva da Socijalnu Europu stavi na prvo mjesto u raspravama EU-a.

Središnja tema mišljenja ESSO-a, koju su pripremili izvjestitelji ESSO-a Wautier Robyns, Javier Doz Ordit i Luca Jahier, jest potreba za učinkovitim korištenjem finansijskih sredstava, među ostalim istraživanjem javno-privatnih partnerstava. Odbor također poziva EU da do 2026. dobije finansijsku sposobnost uz potporu smjernica i mehanizama financiranja na razini EU-a, čime bi se Uniji omogućilo rješavanje zajedničkih prioriteta kao što su socijalna ulaganja i ciklička stabilizacija.

U mišljenju se naglašava potreba za usklađivanjem europskog semestra s europskim stupom socijalnih prava kako bi se ojačala socijalna dimenzija gospodarskog upravljanja.

Odbor ističe da bi socijalni partneri i civilno društvo trebali biti uključeni u postupke donošenja odluka te predlaže poboljšanja sustava socijalne zaštite kako bi se maksimalno povećao učinak socijalnih ulaganja.

ESSO također naglašava važnost osiguravanja stvarne pravedne tranzicije tijekom zelene i digitalne transformacije te poziva na sveobuhvatan politički okvir EU-a kako bi se zajamčila uključivost.

Europski izbori 2024. iz perspektive civilnog društva, sudjeluju **Marilyn Neven**, Međunarodni institut za demokraciju i pomoć pri izborima (IDEA), **Thierry Beaudet**, predsjednik francuskog Vijeća za gospodarska i socijalna pitanja i okoliš, **Zornitsa Roussinova**, predsjednica bugarskog Gospodarskog i socijalnog vijeća, **Christelle Savall**, predsjednica Mladih europskih federalista, **Hendrik Nahr**, voditelj odjela za europske poslove pri Make.org, i **Brikena Xhomaqi**, direktorica pri Lifelong Learning Platform i supredsjednica EGSO-ove Skupine za vezu, u vezi s usvajanjem EGSO-ove rezolucije „Glasajmo za ujedinjenu, demokratsku, konkurentnu, održivu i socijalnu Europsku uniju”, **srijeda, 20. ožujka 2024. u 16:30 sati.**

Glasajte u lipnju 2024.: EGSO poziva Euopljane da glasuju za ujedinjenu i demokratsku Europu

S obzirom na to da je demokracija diljem svijeta u padu, širenje dezinformacija i sve veće nezadovoljstvo usred rastuće inflacije i prijetnje ratom, mnogo je toga na kocki u glasovanju za novi Europski parlament.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozvao je 20. ožujka europske građane da iskoriste svoje demokratsko pravo glasa i glasuju na brzo pristupačnim europskim izborima koji će se održati od 6. do 9. lipnja 2024.

U raspravi o europskim izborima 2024. uz pomoć civilnog društva, u kojoj su sudjelovali aktivisti civilnog društva te nacionalna gospodarska i socijalna vijeća Francuske i Bugarske, EGSO je izjavio da želi mobilizirati svoju mrežu od najmanje 90 milijuna ljudi diljem EU-a i pobrinuti se da Euopljani izađu na birališta kako bi odlučili tko će ih predstavljati u Europskom parlamentu tijekom sljedećih pet godina.

EGSO je svoj poziv iznio u rezoluciji usvojenoj na plenarnom zasjedanju, koja je okupila tri skupine koje predstavljaju europske poslodavce, sindikate i organizacije civilnog društva.

Organizacije kojima naši članovi pripadaju imaju duboke korijene u nacionalnim civilnim društvima i u najboljem su položaju da mobiliziraju i izvuku ljudi na glasanje. Možemo doprijeti do svih, možemo natjerati ljudi da glasaju, i to moramo učiniti: to je naša moralna dužnost, izjavio je na plenarnom zasjedanju predsjednik EGSO-a Oliver Röpke.

Rekao je da je EGSO udružio snage s Europskim parlamentom kako bi potaknuo odaziv birača, koji je obično znatno niži nego na nacionalnim izborima, osobito u nekim državama članicama.

Predsjednik EGSO-a naglasio je da se, u kontekstu demokracije u povlačenju diljem svijeta i u nekim državama članicama, čini da su ulozi posebno visoki za izbole 2024.

Ovi izbori nisu srebrni metak za okončanje naših problema, rješavanje naših strahova ili ublažavanje briga građana, već su legitiman način izražavanja naših želja, zahtijevanja bolje будуćnosti i držanja vlasti na odgovornost, rekao je Röpke.

Prošli smo kroz teška vremena, ali nitko ne može poreći da je EU svojim državama članicama i građanima zajamčio mir, demokraciju, gospodarsko blagostanje i društveni napredak.

Zahvaljujući Uniji imamo slobodu rada, studiranja i poslovanja u svim državama članicama EU-a, navodi se u rezoluciji EGSO-a.

U rezoluciji se navodi da se nijedna zemlja EU-a ne može sama nositi s izazovima kao što su rastuća inflacija, ratovi, migracije ili klimatska kriza: Nacionalizam, populizam i jednodržavna rješenja nisu rješenje. Suradnja, suradnja i konvergencija jesu.

Očuvanje demokracije i glasovanje 6. i 9. lipnja za demokratsku, ujedinjenu, održivu, konkurentnu i socijalnu Europsku uniju izjavila je Christa Schweng, bivša predsjednica EGSO-a i izvjestiteljica za rezoluciju, koja predstavlja Skupinu poslodavaca.

Moramo braniti vrijednosti i prava EU-a. Potrebna nam je veća integracija sa socijalnog, gospodarskog, ali i političkog stajališta; za suočavanje s izazovima koji su pred nama potrebni su veća kohezija i veća solidarnost, izjavila je izvjestiteljica Cinzia Del Rio, koja predstavlja Skupinu radnika.

Glasajmo za EU u čijem su središtu svi građani, pružajući mogućnosti svima, omogućujući im da ostvare svoj potencijal i promiču svoje sudjelovanje u građanskom i političkom životu, izjavio je izvjestitelj Ioannis Vardakastanis, predstavnik Skupine organizacija civilnog društva.

Glas civilnog društva EU-a

Predstavnici civilnog društva koji su sudjelovali u raspravi na plenarnoj sjednici naglasili su ključnu ulogu europskih izbora za budućnost europskog projekta i očuvanje europskih vrijednosti i demokracije.

Marilyn Neven, iz Međunarodnog instituta za demokraciju i pomoć pri izborima (IDEA), rekla je da je zaštita izbornog integriteta postala najvažniji prioritet ako vam je stalo do budućnosti demokracije, ako želimo živjeti još jedan dan.

Organizirano civilno društvo dužno je informirati i dokumentirati europske izbore 2024. kako bi se građanima pružila potpora u borbi protiv dezinformiranja. To je ključno za budućnost europskog projekta i demokracije, izjavio je Thierry Beaudet, predsjednik francuskog Vijeća za gospodarstvo i okoliš.

Autori participativne izborna kampanja EurHope, Mladi europski federalisti i organizacija Make.org, predstavila je svoj Program nade u kojem se navode prioriteti za Europu koje su odabrali mladi, a institucije, gospodarstvo i okoliš na vrhu popisa.

Nada ne znači ostati na kauču nadajući se da će stvari biti bolje, ali ustati i poduzeti akciju. Stvari se same ne mijenjaju; moraš ih natjerati da se dogode. To je srž aktivnog građanstva, idite glasati i sudjelovati u građanskom životu!", rekla je Christelle Savall, predsjednica Mladih europskih federalista.

Sljedeći koraci

EGSO će u srpnju usvojiti još jednu rezoluciju usmjerenu na zahtjeve civilnog društva za novoizabranim Europskim parlamentom i Komisijom. To će uključivati pozive na veće sudjelovanje građana; veći dijalog s organiziranim civilnim društvom; veća uključenost mladih, demokratskiji i uključiviji javni prostor; i gospodarstvo koje radi za sve.

Predstavljanje izvješća na visokoj razini o budućnosti jedinstvenog tržišta: Enrico Letta, predsjednik Instituta Jacques Delors, srijeda, 20. ožujka 2024. u 15:00 sati.

Buduće europsko jedinstveno tržište zahtijeva novi geopolitički fokus

Na plenarnom zasjedanju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) u ožujku bivši talijanski premijer Enrico Letta jasno je istaknuo da se europsko jedinstveno tržište prije svega odnosi na ljude te da se 30 godina nakon njegova pokretanja treba usredotočiti na stratešku autonomiju Europe i pitanja kao što su obrana, telekomunikacije, energetika i financije.

Strateško promišljanje jedinstvenog tržišta EU-a sada je nužno: svijet se promjenio u posljednjih 30 godina i jedinstveno tržište treba prilagoditi novom međunarodnom okruženju, izjavio je bivši čelnik talijanske vlade Enrico Letta na raspravi na plenarnom zasjedanju EGSO-a 20. ožujka 2024.

Predstavljajući ključnu ideju na kojoj se temelji njegovo izvješće na visokoj razini o budućnosti jedinstvenog tržišta, g. Letta, sadašnji predsjednik Instituta Jacques Delors, naglasio je da buduće jedinstveno tržište treba imati geopolitički pristup i usredotočiti se na stratešku autonomiju Europe i stupove kao što su obrana, telekomunikacije, energetika i financije.

Geopolitički krajolik sada je potpuno drugačiji od onoga što je bio prije 30 godina. Misija je danas razmotriti kakve posljedice novi svjetski scenarij ima na jedinstveno tržište i njegovu budućnost. Moramo imati novi pristup i uključiti pitanja kao što su obrana i proširenje, kazao je.

Predsjednik EGSO-a Oliver Röpkenaglasio je da se uspjeh jedinstvenog tržišta ne može mjeriti samo u gospodarskom smislu, već mora odražavati i nade i dobrobit europskih građana: U EGSO-u smatramo da je jedinstveno tržište u osnovi usmjereno na ljude, a pravo na kretanje znači i slobodu ostanka.

G. Letta istaknuo je da se jedinstveno tržište odnosi i na ljude i na ljude. Gospodarska konkurentnost morala je ići ruku pod ruku sa socijalnom zaštitom, a sloboda kretanja i pravo na ostanak bili su dio iste slobode: Odljev mozgova ima razoran učinak u nekim zemljama. Moramo se pozabaviti slobodom ostanka i slobodom povratka. Danas je riječ samo o jednosmjernoj karti koja utječe na konkurentnost i stvara veliki problem u Europi.

Spominjajući potrebu za zaštitom i poboljšanjem budućeg jedinstvenog tržišta, g. Röpke dodao je: Svaki dugoročni plan za jedinstveno tržište trebao bi biti usmjerен na

socijalnu i gospodarsku konvergenciju, rješavanje nejednakosti i socijalnih nejednakosti koje ugrožavaju europsku integraciju. To zahtijeva zajedničke napore regija, lokalnih vlasti, poduzeća i civilnog društva kako bi se izgradila socijalno svjesna Europa u kojoj nitko ne smije biti zapostavljen.

U ime Skupine za organizacije civilnog društva predsjednik EGSO-ove Skupine za europski semestar Luca Jahier naglasio je činjenicu da jedinstveno tržište ne može biti samo u području energetike, telekomunikacija i umjetne inteligencije, unije tržišta kapitala i obrane. EU-u je potreban i socijalni stup kao uvjet za svoju konkurentnost i blagostanje.

Predsjednik EGSO-ove Skupine poslodavaca Stefano Mallia izjavio je da budućnost jedinstvenog tržišta mora početi „sutra”, ne za nekoliko godina, ističući da se EU mora pobrinuti za sva poduzeća, ali i usredotočiti se na inovativna poduzeća koja će potaknuti rast i radna mjesta.

Naposljeku, u ime EGSO-ove Skupine radnika, njegov potpredsjednik Philip Von Brockdorff naglasio je da je unija tržišta kapitala ključna za dovršenje jedinstvenog tržišta, ali da se EU usredotočio na plodove s niskim razinama bez rješavanja stvarnih pitanja nacionalnih tržišta kapitala i unutarnje usmjerenoosti nekih zemalja.

Pozadina

Europsko vijeće zatražilo je 30. lipnja 2023. izvješće na visokoj razini o budućnosti jedinstvenog tržišta. Bivši šef talijanske vlade Enrico Letta bio je zadužen za prikupljanje položaja europskih i nacionalnih tijela, kao i poslodavaca, sindikata i organizacija civilnog društva. Glavni je cilj bio osmisliti konkretne i ambiciozne preporuke.

Očekuje se da će se o izvješću raspravljati na sastanku Europskog vijeća u travnju 2024. i da će poslužiti kao temelj za djelovanje budućih predsjedništava Vijeća, sljedeće Europske komisije i država članica.

Jedinstveno tržište, pokrenuto prije više od 30 godina 1. studenoga 1993., najvrjednije je sredstvo europske integracije: jedno područje bez unutarnjih granica ili drugih regulatornih prepreka slobodnom kretanju ljudi, robe, usluga i kapitala, tzv. „četiri slobode”.

Međutim, iako je jedinstveno tržište olakšalo svakodnevni život europskih građana i poduzeća, njegove koristi nisu uvijek ostvarene jer pravila ponekad nisu poznata, nisu provedena ili su u svakom slučaju ugrožena nizom različitih prepreka.

Humanitarna situacija u Gazi, sudjeluju **Ajith Sunghay**, voditelj Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava na okupiranom palestinskom području (na daljinu), i **Sergio Cecchini**, predstavnik za humanitarna pitanja pri EU-u i NATO-u, Liječnici bez granica, četvrtak, 21. ožujka 2024. u 10:00 sati.

Poveznica na usvojena mišljenja na 585.tom plenarnom zasjedanju: [ovdje](#)

Izdvojena usvojena mišljenja:

- ***Rezolucija EGSO-a „Glas za ujedinjenu, demokratsku, konkurentnu, održivu i socijalnu Europsku uniju”***
<https://dm-api.eesc.europa.eu/v1/documents/EESC-2024-00483-00-00-RES-TRA-HR.docx/content>

Ključne točke

EGSO:

- poziva građane i građanke EU-a da iskoriste svoje demokratsko pravo glasa. Naglašava da će građani i građanke EU-a izlaskom na izbore u lipnju imati priliku izabrati zastupnike i zastupnice u Europskom parlamentu i glasati za snažniju europsku integraciju;
- ističe da zahvaljujući Uniji imamo slobodu rada, studiranja i poslovanja u svim državama članicama EU-a;
- naglašava da se nijedna zemlja EU-a ne može sama nositi s izazovima kao što su sve veći troškovi života i inflacija, ratovi pred našim pragom, migracije, klimatska kriza i smanjenje prostora za građansko djelovanje. Nacionalizam, populizam i unilateralna rješenja nisu pravi odgovor,
- ističe da samo ujedinjena, demokratska, konkurentna, održiva i socijalna Europska unija može ostvariti istinski napredak u tim pitanjima i ukloniti nejednakosti i razlike unutar zemalja i među njima;
- naglašava da zajedničke vrijednosti EU-a kao što su demokracija, zaštita ljudskih prava, sloboda izražavanja, vladavina prava, tolerancija, pravda, nediskriminacija, ravnopravnost, solidarnost i demokratsko sudjelovanje treba stalno jačati, braniti i štititi te da se pod svaku cijenu moraju spriječiti siromaštvo i socijalna isključenost;
- ističe da EU mora biti utjecajan globalni akter za sprečavanje i rješavanje sukoba, zauzimanje za multilateralizam i izgradnju trajnog mira;
- naglašava da će samo snažna Europska unija moći održati svoj gospodarski i socijalni model osiguravanjem gospodarske sigurnosti i sigurnosti opskrbe hranom, globalne konkurentnosti te digitalne i zelene tranzicije.

- ***INT/1060 – Medicinski proizvodi/Eudamed***

Referentni dokument/i: COM(2024) 43 final – 2024/0021 (COD)
EESC-2024-00746-00-00-AC

Ključne točke

EGSO:

- poziva na produljenje prijelaznih razdoblja za određene visokorizične *in vitro* dijagnostičke medicinske proizvode i na pragmatičan i dosljedan okvir za pružanje prethodnog upozorenja o poremećajima u opskrbi i poticanje suradnje među proizvođačima, neovisnim tijelima za ocjenjivanje sukladnosti („prijavljena tijela“) i regulatornim tijelima; time će se osigurati visoka razina transparentnosti i pripravnosti u cijelom EU-u;
  - naglašava potrebu da se u izvješćivanje o nestaćicama uključe zdravstveni djelatnici i poziva na uspostavu sustava koji bi uključivao i izvješća proizvođača i izvješća zdravstvenih djelatnika kako bi se poboljšala pravodobnost i točnost obavijesti o nestaćicama;
  - naglašava potrebu za sveobuhvatnim programima ospozobljavanja za sve dionike u sektoru medicinskih proizvoda, uključujući programe ospozobljavanja instruktora; time će se osigurati široka diseminacija regulatornih i tehničkih kompetencija;
  - naglašava važnost MSP-ova u sektoru medicinskih proizvoda zbog njihove dinamične i prilagodljive prirode i poziva na uspostavu mehanizama potpore kao što su subvencije i pojednostavljeni načini usklađivanja kako bi se poboljšale njihove inovacijske sposobnosti i konkurentska prednost;
  - predlaže uspostavu platforme na razini EU-a da bi se olakšao dijalog među dionicima, uključujući MSP-ove, zdravstvene djelatnike, proizvođače i regulatorna tijela; time će se omogućiti suočavanje s izazovima i razmjena najboljih praksi u području inovacija i regulacije medicinskih proizvoda.
- ***NAT/911 – Kemikalije – “Jedna procjena po tvari”***

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja paket „jedna procjena po tvari”;
- pozdravlja prijedlog o uspostavi jedinstvene platforme na kojoj se objedinjuju podaci o kemikalijama dobiveni iz raznih izvora, kojom će upravljati Europska agencija za kemikalije (ECHA);
- izražava zabrinutost zbog toga što činjenica da nova uredba o reorganizaciji ECHA-e nije objavljena znači da nije moguće u potpunosti ocijeniti ulogu te agencije u okviru sustava „jedna procjena po tvari”, a ona je ključna za uspješno funkcioniranje tog pristupa;
- pita se hoće li poslovni subjekti biti dužni surađivati u provedbi znanstvenih studija i hoće li moći podnosići žalbe protiv zahtjeva ECHA-e u slučaju kad se rezultati ne mogu dobiti putem postojećih pravnih odredbi ili postupaka utvrđenih zakonodavstvom EU-a;
- smatra da odredbe o povjerljivosti na zajedničkoj podatkovnoj platformi moraju biti jasno definirane kako bi industrijski subjekti imali puno povjerenje u sustav. U tom je pogledu vrlo pozitivno da se nad pristupom povjerljivim informacijama može provesti revizija. Osim toga, mora se osigurati veća jasnoća u pogledu razmjene i ponovnog korištenja podataka o kemikalijama;
- pita se na koji će se način rješavati neslaganja kad su posrijedi naručene studije i poziva na primjenu načela predostrožnosti kako bi se zaštitali javno zdravlje i okoliš;
- smatra da će obavljanje o studijama povećati administrativno opterećenje poduzeća i poziva da se to pažljivo prati;
- pita se hoće li ECHA moći upravljati sustavom na način da se postignu najveća moguća sinergija i suradnja;
- poziva na to da se novim prijedlozima osigura najširi mogući pristup dokumentima koji sadrže podatke o kemikalijama; izuzetno je važno da se u tom pogledu primjenjuju stroga pravila;
- napominje da se predmetnim paketom trenutno ne osigurava pouzdanost podataka, kao ni to da se u podacima u potpunosti iskorištavaju vrijedna saznanja iz neovisnih istraživanja, naročito u sustavu ranog upozoravanja i djelovanja, kao i u općem kontekstu procjena u pogledu okoliša i zdravlja.

- ***CCMI/221 – Rjesavanje problema nestasice lijekova u EU-u***

Ključne točke

EGSO:

- čvrsto je uvjeren da Europljani i Europljanke u cijelom EU-u ne bi smjeli trpjeti nedostatak pristupa lijekovima;
- poziva na strateški pomak prema samodostatnosti u proizvodnji aktivnih farmaceutskih sastojaka i gotovih lijekova kako bi se smanjila ovisnost o vanjskim izvorima i ojačala farmaceutska neovisnost EU-a. Podržava prvi Unijin popis ključnih lijekova za rješavanje problema nestasica;
- preporučuje stvaranje stabilnog i pouzdanog pravnog i gospodarskog okruženja, koje će pratiti kvalificirana radna snaga i odgovarajuće financiranje, kako bi se osigurala konkurentska prednost za europsku farmaceutsku industriju na globalnom tržištu;

- predlaže uvođenje inovativnih metoda za pristup lijekovima. Također se zalaže za razvoj sveobuhvatnih smjernica i protokola na razini EU-a i općenito za razmjenu podataka među ključnim dionicima;
  - poziva na pojačani dijalog između institucija EU-a, farmaceutskih poduzeća, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva o proizvodnim kapacitetima i načinima svladavanja poremećaja na tržištu;
  - potiče farmaceutska poduzeća da proaktivno obavještavaju nadležna tijela o mogućim nestaćicama kako bi se bolje odgovorilo na izazove u lancu opskrbe;
  - ističe važnost uključivanja organizacija pacijenata, udruga zdravstvenih radnika i organizacija koje predstavljaju osobe s invaliditetom u izradu politika, posebno u oblikovanju strategija za poboljšanje dostupnosti lijekova, rješavanje problema farmaceutskog otpada i prekomjernog propisivanja lijekova;
  - zalaže se, kao odgovor na promjene globalnog zdravstvenog okruženja, za jačanje međunarodnih partnerstava i diversifikaciju lanaca opskrbe farmaceutskim proizvodima.
- **NAT/898 - Sume EU-a – Novi okvir EU-a za praćenje suma i strateske planove**

Ključne točke

EGSO:

- sa zadrškom pozdravlja predloženi okvir za praćenje šuma, koji bi se trebao smatrati statističkim alatom, a ne alatom za nadzor, s obzirom na to da je gospodarenje šumama uglavnom u nacionalnoj nadležnosti;
- podsjeća na to da se neki dionici ne slažu s idejom uredbe i daju prednost jasnim smjernicama i nastavku postojećih sustava praćenja;
- pozdravlja dugoročni plan za šume i preporučuje sljedeće:
  - države članice EU-a koje imaju koristi od šuma pozivaju se da donesu dugoročan plan za šume;
  - u strukturu planova za šume trebalo bi uključiti socijalne i gospodarske aspekte, uzimajući u obzir multilateralne vrijednosti šuma i društveni učinak šumskih zajednica;
  - u skladu s načelom partnerstva civilno društvo trebalo bi biti uključeno u razvoj i, ovisno o situaciji u pojedinim državama članicama, provedbu planova;
  - osmišljavanje, provedba i praćenje dugoročnih planova za šume trebali bi se financirati iz postojećih i novih fondova EU-a;
  - plan bi trebao nadopunjavati druge strategije za šume i drvo;
  - trebala bi postojati jasna usklađenost i sinergija s ciljevima održivog razvoja, kojima bi plan trebao pridonijeti;

- predlaže jačanje uloge Stalnog odbora za šumarstvo, među ostalim u pogledu budućeg rada na praćenju šuma; u njemu bi trebali sudjelovati relevantni dionici civilnog društva, uzimajući u obzir istaknutu ulogu šuma za društvo;
  - predlaže da se u obzir uzme prava ravnoteža između načela supsidijarnosti, s jedne strane, i poštovanja nacionalnih i europskih nadležnosti, pravâ privatnog vlasništva i vlasništva nad podacima, s druge strane, pri čemu gospodarskim, socijalnim i ekološkim podacima o šumama treba pridati jednaku važnost;
  - predlaže da se civilno društvo uključi u razvoj okvira EU-a za praćenje šuma i da se osigura dovoljna transparentnost.
- ***ECO/630 –Poticanje dugorocnog uključivog rasta reformama i ulaganjima***

Ključne točke

EGSO:

- pozdravlja inicijativu belgijskog predsjedništva o socijalnim ulaganjima i načinima jačanja socijalne dimenzije europskog semestra, posebno putem europskog stupa socijalnih prava, te očekuje da će se reformom europskog semestra poboljšati koordinacija među državama članicama, povećati transparentnost i osigurati pravilno praćenje provedbe nacionalnih fiskalnih i strukturnih planova;
- poziva na učinkovitu i djelotvornu upotrebu postojećih finansijskih sredstava, među ostalim i pomoću javno-privatne suradnje i iskorištavanjem finansijskih instrumenata, uz maksimalnu fleksibilnost i stroge sustave;
- smatra da je hitno potrebno raspraviti o tome je li izvedivo do 2026. uspostaviti nužan finansijski kapacitet EU-a da bi se zadovoljile potrebe za ulaganjima u zajedničke prioritete, posebno u području socijalnih ulaganja, promicanjem cikličke stabilizacije i opskrbe europskim javnim dobrima i osiguravanjem održivog rasta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, uz pomoć zajedničkih smjernica na razini EU-a i finansijske potpore EU-a;
- slaže se s time da politike socijalnih ulaganja, ako su dobro osmišljene, mogu pozitivno utjecati na gospodarski rast, produktivnost i konkurentnost, što je ključno za očuvanje dobrih radnih mesta u Europi. Istovremeno, nacionalne vlade moraju preispitati svoje sustave socijalne zaštite i osigurati da njihovi resursi budu usmjereni na socijalnu potporu u područjima u kojima je ona najpotrebnija;
- smatra da bi, uz poštovanje načela supsidijarnosti, ulaganja u socijalnu infrastrukturu trebala biti dosljedna u svim državama članicama i dobivati finansijsku potporu EU-a;
- poziva na reforme i ulaganja u ključna socijalna područja, posebno ona kojima se razvija ljudski kapital, jer socijalne politike i socijalna ulaganja (također s pomoću inovativnijih alata, promicanjem odgovarajućih reformi i uključivanjem svih relevantnih aktera) mogu postati produktivni čimbenik koji donosi znatnu gospodarsku dobit u smislu potencijala za rast i smanjenja budućih velikih troškova;
- ponovno poziva na odgovarajuće uključivanje socijalnih partnera i organizacija civilnog društva u sve faze tog procesa putem strukturiranih formalnih postupaka savjetovanja.

- ***TEN/827 – Paket mjera za energiju vjetra***

Ključne točke

EGSO:

- podupire napore Komisije za jačanje vjetroenergetske industrije i promicanje razvoja energije vjetra u EU-u zbog sve većeg pritiska međunarodnih konkurenata kao što je Kina i zbog ključne važnosti snažne industrije energije vjetra u EU-u za okolišnu, gospodarsku i socijalnu dobrobit. Zato mrežnu infrastrukturu treba znatno proširiti, modernizirati i digitalizirati i stvoriti odgovarajuću infrastrukturu za skladištenje. Energija vjetra trebala bi se smatrati kritičnom infrastrukturom, uz sve pripadajuće povlastice i obvezu dužne pažnje;
- naglašava da će postojati golema potreba za radnicima i da se ta potreba može ispuniti samo ako se na razini država članica i EU-a provedu iznimno velika ulaganja u programe osposobljavanja i prekvalifikacije. U bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima na svim razinama treba osigurati da nova radna mjesta zaposlenicima nude visokokvalitetne radne uvjete i sigurne i dugoročne izglede;
- izražava žaljenje zbog toga što energetske zajednice, energetske zadruge i dijeljenje energije unatoč svojoj društvenoj, gospodarskoj i energetskoj učinkovitosti nisu u akcijskom planu prepoznati kao oblik proširenog energetskog prozumerizma. Istinsko sudjelovanje građana trebalo bi uključiti kao sedmi stup Akcijskog plana za energiju vjetra. Bez toga će društvena prihvaćenost tranzicije, a osobito energije vjetra, biti ugrožena;
- poziva na to da se procijeni treba li za njezino planiranje na regionalnoj razini utvrditi dodatne zahtjeve (kompatibilnost s mrežom, usklađenost s profilom opterećenja ili, na regionalnoj razini, raspoređivanje potrošača koji mogu smanjiti potrošnju u vršnim razdobljima);
- preporučuje da se na dražbe primjenjuju visoki pretkvalifikacijski kriteriji kako bi se osiguralo da svi ponuditelji ispunjavaju zahtjeve u pogledu sigurnosti, zaštite na radu, kolektivnog pregovaranja, socijalne zaštite i zaštite okoliša, kao što je potreba da se potiče kružno gospodarstvo. Nadalje, hitno je potrebno u potpunosti digitalizirati i ubrzati sve relevantne postupke, pogotovo one koji se odnose na natječaje i dozvole.
- **TEN/825 –Revizija okvira za prava putnika**

Ključne točke

EGSO:

- podržava novo zakonodavstvo koje je predložila Komisija, čiji je cilj ojačati prava i poboljšati informiranje putnika. Dijelove tog novog zakonodavstva (putovanja u paket aranžmanima, prava putnika i multimodalna putovanja) trebalo bi gledati kao međusobno komplementarne;
- zabrinut je zbog toga što velik broj građana nije upoznat sa svojim pravima, a brinu ga i problemi na koje nailaze u ostvarenju tih prava i stoga smatra da su informacije najkorisniji i najdjelotvorniji alat u rukama putnika, koji im omogućuje da dobiju uvid u svoja prava i znaju kako postupiti u slučaju njihova kršenja;

- Komisiji preporučuje da osigura da pružatelji turističkih usluga potrošačima osobno pružaju sveobuhvatne i visokokvalitetne informacije, unatoč činjenici da su one dostupne i na druge načine, na primjer u digitalnom obliku.